

Kõrgem Kunstikool Pallas
Tekstiiliosakond

Käsitafingtehnoogia kasutamine sisustustekstiilide loomisel

Lõputöö

Maarja Kaasik

Juhendaja: prof. Aet Ollisaar

Tartu 2022

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. NARMALISTE PINDADE KASUTAMINE INTERJÖÖRIS	6
1.1 Narmasvaibad	6
1.2 Narmaliste pindade populaarsus ja mõju interjööris	8
1.3 Käsitaftingtehnoloogia populaarsus	10
2. SISUSTUSELEMENDI LOOMINE – PROTSESSI KIRJELDUS	20
3. ANALÜÜS	34
3.1 Katsetused materjalidega ja erikujuline lõige.....	34
3.2 Illustratsioonide loomine ja vaiba visuaali kavandamine.....	36
3.3 Katsetused materjalis ja materjaliproovide analüüs	37
3.4 Sisustustekstiilide loomine.....	38
3.5 Koostöö ettevõttega Valley	38
3.6 Järeldused	39
KOKKUVÕTE	40
SUMMARY	41
KASUTATUD ALLIKAD	43
KASUTATUD JOONISED.....	47
LISA 1 Intervjuu OÜ Tekero esindaja Aivi Vallistega	49
LISA 2 Materjali proovide kavandid kudumiseks.....	51
LISA 3 Sisustustekstiilide kavandid kudumiseks, vaip “M”.....	54
LISA 4 Sisustustekstiilide kavandid kudumiseks, vaip “A”	55
LISA 5 Kollaažid.....	56
LISA 6 Studiofotod	63

JOONISTE LOETELU

- Joonis 1. Alex Rocca seinavaip, lk 12
- Joonis 2. Röd Studio vaibakollektsioon ASSEMBLAGE, lk 13
- Joonis 3. *TSAR Carpets* vaip *Saltwater*, foto: Lillie Thompson, lk 14
- Joonis 4. Nadine Goepferti vaip seeriast *Laces*, lk 15
- Joonis 5. Annike Laigo 3D vaip *Stripe*, lk 16
- Joonis 6. Villapallid Monika Järgi vaibas Pohl, lk 17
- Joonis 7. Vaip kollektsioonist *Personal Identity*, lk 18
- Joonis 8. Anu Raud Tekeroga koostöös valminud käsitaftitud vaibaga, foto: Vallo Kruuser, lk 19
- Joonis 9. Anu Samarüütli juhendamisel valminud illustratsioon, lk 21
- Joonis 10. Õppepraktika ajal vaibafirmas Valley valminud käsitaftitud vaip “Lihtsalt Maarja”, lk 21
- Joonis 11. Moodulvaip RUUT. Foto: Andrus Kannel, lk 22
- Joonis 12. Lõputöö jaoks kollaaži tehnikas valminud illustratsioonide seeria, lk 24
- Joonis 13. Vormi leidmiseks töötasin vähendatud mõõtkavas paberist maketiga, lk 25
- Joonis 14. Erikujulise vaiba idee kasvas välja sellest fotost, lk 25
- Joonis 15. Lõike sobitamine taftimisraami kudumisalasse, lk 26
- Joonis 16. Valikusse jäänud viimase kolme kavandis seast valisin kaks äärmist, lk 27
- Joonis 17. Spirit lõng on Valleys saadaval 140 erinevas värvitoonis, lk 28
- Joonis 18. Aasaline (*loop pile*) ja veluurne (*cut pile*) pind, lk 28
- Joonis 19. Reljeefsete sisselõigetega ehk faasitud vaiba pind, lk 29
- Joonis 20. Tencel lõng on Valleys saadaval 70 erinevas värvitoonis, lk 29
- Joonis 21. Soul lõng on Valleys saadaval 36 erinevas värvitoonis, lk 30
- Joonis 22. Materjaliproovide kavandid vasakult: Spirit, Soul, Tencel, lk 31
- Joonis 23. Materjaliproovid vasakult: Spirit, Soul, Tencel, lk 31
- Joonis 24. Käsitaftingtehnikas sisustustekstiilid taftimisraamil, lk 33
- Joonis 25. Vasakul materjalikatsetus tekstiiliosakonnas taftitud vaibatükkidega, keskel ja paremal valminud sisustustekstiilid, lk 34
- Joonis 26. Katsetused ruumis, lk 35

SISSEJUHATUS

Käsitaftingtehnoloogiaga olen kokku puutunud mitmes varasemas projektis. 2021. aastal valmis Kõrgema Kunstikooli Pallas (edaspidi Pallas) tekstiiliosakonna ja mööbliosakonna messiprojekti raames koostöös Kairi Palmiga mänguline moodulvaip RUUT, kus uurisime käsitaftingtehnoloogia kombineerimist teiste materjalidega. Samal aastal olin kolm kuud praktiliselt Eestis ainukeses käsitaftitud vaipadega tegelavas ettevõttes Valley, kus sain võimaluse enda disainitud vaip algusest lõpuni valmis teha. Positiivsetest kogemustest ja süvenevast huvist ajendatult soovisin käsitaftitud pindade kasutamist interjööris edasi uurida käesoleva lõputöö raames. Olles kokku puutunud traditsioonilise põrandavaiba loomise protsessiga Valleys ning katsetanud käsitaftingu kombineerimist vineermaterjaliga, liigun lõputöö raames nendest projektidest saadud teadmisi kombineerides ruumilisema ning abstraktsema tulemuse suunas.

Varasemalt on Pallase tekstiiliosakonnas käsitaftimise teemat uurinud Kaidi Mikk. Oma lõputöös “Käsitaftingtehnoloogia võimalused - ideest vaibani” võttis ta fookusesse käsitaftimise tehnoloogilise poole ning koostas Pallase tekstiiliosakonnas kasutamiseks mõeldud õppematerjali. Käesolevat tööd võib võtta teema mõttelise edasiarendusena, mis keskendub käsitaftingtehnoloogias toote väljatöötamisele ning puudutab ka disaineri võimalusi koostööks ettevõtetega Eestis. (Mikk 2021)

Seadsin endale eesmärgiks tuua pehme ja soe pind, mida rakendatakse enamasti põrandavaipades, kasutajale lähemale. Minu eesmärgiks on luua sisustustekstiil, mille puhul tarbija tajub käsitaftitud pinna omadusi suuremas ulatuses kui ainult sellele astudes. Erikujuline lõige kutsub kasutajat leidma uusi võimalusi selle interjööri paigutamiseks ning leidma viise pinnaga maksimaalse kontakti loomiseks. Visuaalis mängivad olulist rolli erksad värvid, erinevad pinnad ja kujundid.

Esimeses peatükis keskendun narmaliste pindade kasutamise hetkeseisule disainimaailmas. Kirjanduse põhjal toon välja põhjuseid, miks viimastel aastatel on narmaliste pindade kasutamine interjööris sagenenud. Lisaks sellele toon näiteid käsitaftingtehnoloogiat

kasutavate disainerite loomingust ning uurin, kuidas käsitaftitud pinnad ruumi omadusi ja selles viibivaid inimesi mõjutavad.

Teises peatükis kirjeldan sisustustekstiili loomise protsessi idee leidmisest teostuseni. Räägin lähemalt ülesannetest, mida protsessi käigus endale püstitasin, et leida sobiv vorm, lõige, materjal ning visuaal. Toon välja koostöö Eestis käsitaftitud vaipade tootmisega tegeleva ettevõttega Valley.

Viimases peatükis analüüsin enda tööprotsessi ja tulemusi ning lõputöö raames toimunud koostööd ettevõttega Valley. Toon välja sisustustekstiili tugevused ning analüüsin edasiarendamise võimalusi.

Täna meeldiva koostöö eest ettevõtet Valley OÜ.

Kõik töös kasutatud joonised on autori joonised, kui ei ole märgitud teisiti.

1. NARMALISTE PINDADE KASUTAMINE INTERJÖÖRIS

Selles peatükis keskendun võimalustele, kuidas narmalist pinda on läbi aegade loodud ja kasutatud. Vaatlen lähemalt viimastel aastatel toimunud käsitaftitud pindade ja käsitaftimise võidukäiku ning arutlen selle võimalike põhjuste üle. Toon näiteid disaineritest üle maailma, kes kasutavad või on kasutanud käsitaftingtehnoloogiat enda loomingus ja annan ülevaate taftitud vaipade tootmise hetkeseisust Eestis. Lisaks eeltoodule kirjeldan taftitud pinna mõju ruumi omadustele ning selles viibijale.

1.1 Narmasvaibad

Käsitaftingtehnoloogia ei ole ainuke viis narmalise vaibapinna saavutamiseks. Selles alapeatükis räägin erinevatest võimalustest, mida läbi aegade on eri piirkondades selleks kasutatud ning selgitan, miks käsitafting on just minu idee teostamiseks sobiv. Mitmeid narmalise pinna loomiseks kasutatavaid tehnikaid on oma lõputões kirjeldanud ka Kaidi Mikk, kelle töö “Käsitaftingtehnoloogia võimalused - ideest vaibani” on kättesaadav tekstiiliosakonna digiarhiivis Pallase veebilehel (Mikk 2021).

Üks võimalus narmalist pinda luua on sõlmides või põimides narmaid ümber lõimede. Narmad kootakse sellisel juhul taustakanga sisse ning tänu sellele on tulemus väga vastupidav. See tehnika on äärmiselt aeganõudev ning teostamiseks on vaja spetsiifilisi oskusi. Vanimaks säilinud narmasvaibaks peetakse Pazyryki vaipa, mis pärineb umbes viiendast sajandist eKr. Tegemist on sõlmitud Pärsia vaibaga, mis kujutab jahistseeni (*The History of ...*2018).

Ameerikas kasutati narmalise pinna loomiseks vaibakonksu, millega tõmmati paksemaid lõngasid läbi augulise kanga. 1800. aastate lõpus arenes Põhja-Ameerikas välja tehnika, kus lõngade kangast läbi lükkamiseks kasutati abivahendina vaibakonksulaadset uut tööriista (*punch needle*). Sarnaselt käsitaftimisele on ka see tehnika viimastel aastatel tänu

sotsiaalmeediale palju populaarsust kogunud. Sarnast, kuid palju peenemat tehnikat on kasutanud ajalooliselt veel USA-s elavad vene vanausulised (*Russian Miniature Punch Needle Embroidery*) ja jaapanlased (*Bunka Shishu*). Viimaste tehnikate jaoks kasutatakse nii peeneid lõngasid ja töövahendeid, et vaiba tegemiseks need ei sobi. (Clasper-Torch 2021)

Skandinaavias kasutati narmalise pinna saavutamiseks rüü tehnikat, mis pärineb viikingitelt. Meieni jõudis rüütehnika Soomest, kus seda kasutati juba 14. ja 15. sajandil. Eestis kogus see tehnika tuntust 1930. aastatel ning saavutas suure populaarsuse 1950. aastate teisel poolel. Lisaks tekstiilikunstnikele, eesotsas Ellen Hanseni, Leesi Ermi, Mall Tombergi ja Mari Adamsoniga, viljelesid seda küllaltki aeganõudvat võtet laialdaselt ka käsitööhuvilised. Vahepeal veidi vaibunud tehnika tõi 1980. aastate keskpaigas taas pildile Anna Gerretz, kes lähenes uudselt nii visuaali mõttes kui ka kavandamise protsessi osas. Gerretz kasutas kujundamiseks algelisi digitaalseid võimalusi ning aja kokkuhoiu eesmärgil lasi oma vaibad kududa Jõgeva Teenindustööstuskombinaadis poolautomaatsetel telgedel. (Lobjakas 2022)

Kõige uuem ja kiirem tehnika narmalise pinnaga vaiba loomiseks on käsitafting. Esimene mehhaniseeritud taftingu püstol töötati välja 1930. aastatel USA-s. Taftitud vaibad olid maailmas trendikad 1950ndatel, jäid vahepeal veidi tahaplaanile ning alates 2018. aastast on need jälle populaarsust kogumas. (*The History of ...*2018)

1.2 Narmaliste pindade populaarsus ja mõju interjööris

Meid ümbritsev kodune keskkond mõjutab meie heaolu ning on tihedalt seotud ka vaimse tervisega (Tasakaal...2021). Käsitafingtehnikas valminud sisustuselementide kasutamine ruumis mõjutab interjööri erinevaid aspekte ja seal viibivat inimest. Esimene ja kõige märgatavam on visuaal. Taftitud pinnad loovad oma pehme tekstuuri ja narmastega mõnusalt kutsuva atmosfääri, mängulised värvid ja mustrid muudavad sisekujunduse rõõmsamaks. Skandinaavia vaibafirma *Nordic Knots* üks asutajatest Liza Laserow arvab, et taftitud pinnale sisselõigatud reljeefsed mustrid ja erinevad lõngakõrgused vaibas tekitavad luksusliku tunde ning kutsuvad sellele pikali viskama (Tuft...2022). Visuaalse mõjuga on seega väga tugevalt seotud ka soov pinda läbi puudutuse tajuda.

Suure osa ajast veedame siseruumides ning seega on oluline sissehingatava õhu kvaliteet. Ruumi õhku mõjutavad ka sinna paigutatud tekstiilid. Vaibafirmad toovad üldiselt välja, et vaip või vaipkate ruumis parandab õhukvaliteeti kogudes allergeenid ja mustuse osakesed endasse (*The Carpet and Rug Institute* koduleht). Teaduskirjandus viitab aga sellele, et vaipade kasutamine on seotud siseruumide tolmu, allergeenide ja mikroorganismide suurenenud tasemega ning mitmete tervisega seotud tagajärgedega näiteks kõrgema riskiga astma esinemiseks (Becher *et al* 2018). Nii vaibafirmad kui teadusartiklid on aga jõudnud ühisele järeldusele, et ruumis aitab õhu puhtana hoida regulaarne koristamine. Tolmuimeja aitab eemaldada 90-95% erinevast mustusest ning kord aasta või pooleteise aasta jooksul tuleks vaipa sügavpuhastada (Cheong *et al* 2005,).

Hollandis Amersfoortis asuvas Kunsthal KAdE muuseumis on kuni 14. august 2022 võimalik külastada Buenos Airesest pärit tekstiilikunstniku Alexandra Kehayoglou näitust, mille moodustavad suuremõõtmelised käsitafingtehnikas valminud vaibad. Täieliku kogemuse saamiseks on külastajal lubatud kingad jalast ära võtta ning taftitud maastikul kõndida, lamada või muul moel pinnaga kontaktis olla. JNews on kirjeldanud Kehayoglou teos, mis kujutab Paraná de Las Palmase märgalasid, kui visuaalselt ahvatlevat ja puudutust nõudevast villast maastiku. (Tuft...2022)

Mareike Lienau, saksa disainer, on välja toonud veel ühe olulise aspekti, mis seostub taftitud tekstiili taktilise mõjuga. Käsitööna valminud pehmet pinda katsudes või sellel istudes mõtlevad inimesed tihti eseme taustaloole ja sellele, kes on olnud eseme valmistaja. (Tuft...2022)

Lisaks silmailule ja taktilisele mõjule on taftitud vaibad ka väga praktilised. Arvestades Eesti kliima ja viimaste aastatega järjest tõusnud küttehindadega on taftitud paks vaip kütteperioodil kodus väga sobilik element. Paks vaip on tõhus soojusisolaator, mis võib kütte- ja jahutuskulusid vähendada 8-13% (McNeil 2016). Peale soojuse isoleerib vaip ka helisid ning loob seeläbi rahulikuma meeleolu. Olenevalt vaibas kasutatud materjalidest võib vaip neelata umbes 35% müra (Carpet Institute of Australia Limited koduleht). Kaja Tooming (2007) uuris oma doktoritöös väga põhjalikult erinevate taftimiseks sobivate materjalide võimet isoleerida helisid. Kuigi erinevate kiudude mõju helile on erinev toob ta välja, et suurt rolli mängib ka põhja materjal või selle puudumine. Samuti rõhutab ta, et oluline on taftitud elemendi suurus võrreldes ruumiga, kuhu seda paigutatakse.

Finnish Design Shop väljaantavas virtuaalses ajakirjas *Design Stories* tutvustab Maija Rasila 2022. aasta sisustustrende. Soome sisearhitekt rõhub, et viimastel aastatel on kodu muutunud inimeste jaoks palju tähtsamaks. Seoses muutunud maailmakorraldusega veedetakse senisest rohkem aega kodus. Olulised märksõnad on mugavus, funktsionaalsus ja muudetavus. Piirid esemete erinevate kasutusviiside vahel hajuvad ning ideaalis saab ruume vastavalt vajadusele muuta. Visuaali osas pööratakse palju tähelepanu lisaks materjalile ka värvile ja vormile. Autor toob välja, et trendikad on kumerad ja asümmeetrilised orgaanilised vormid ning mänguline ja julge värvikasutus. Samuti on jätkuvalt populaarsed paksud ja pehmed tekstuudid. (Rasila 2022)

1.3 Käsitaftingtehnoloogia populaarsus

Käsitaftimise populaarsuse tõusu pandeemia ajal on tekstiili erialaga seotud inimesed suure tõenäosusega märganud sotsiaalmeedia vahendusel, kuid käsitaftingu kasvav populaarsus kajastub numbrites kõige selgemini veebilehe *Tuftinggun.com* andmetes. Käsitaftinguks vajalike materjalidega tegeleva veebilehe andmetel kasvas nende müük 2020. aasta novembris ja detsembris rohkem kui kuus korda, võrreldes 2019. aasta sama perioodiga. (Budds 2020) Selles alapeatükis vaatlen erinevaid põhjuseid, miks käsitaftingtehnoloogia viimastel aastatel nii laialdast kasutust leidnud on.

Trish Anderson, USA tekstiilikunstnik, kirjeldas enda teed käsitaftimiseni nii: “Otsisin uut väljundit, mis inspireeriks minu stuudio praktikat kui mu sõber saatis mulle lingi videoga inimestest, kes loovad Indias taftingvaipu. See oli minu jaoks nii intrigeeriv ja mul tekkis kinnisidee leida endale taftingu püstol ja seda kasutama õppida! See oli enne Tim´i (mõeldud on *Tuftinggun.com* loojat disainer Tim Eadsi) (mulle tundub, et see peaks olema taftimise kogukonnas ametlik termin) nii et teavet või ressursse oli sellel ajal vähe.” (Stone 2021)

Esimese mõjutajana tookingi välja sotsiaalmeedia ning erinevatel sotsiaalmeedia platvormidel kujunenud kogukonnad. Üheks näiteks on 2018. aastal alguse saanud *Tuft the World* - umbes 3500 liikmega kogukond, mida reklaamitakse kui kohta, kus saab suhelda sarnase huviga inimestega üle kogu maailma ning mis on tugisüsteemiks, kus jagada oma tööprotsessi ja tulemusi või küsida probleemide korral abi (*Tuft the World* koduleht). Liikmete hulgas on nii professionaalseid tekstiilikunstnikke, disainereid, kes on käsitaftingus avastanud uue väljendusviisi, kui ka hobi korras harrastajaid. *Tuft the World* instagrami kontol (@tuft_the_world) on praeguseks peaaegu 75 000 jälgijat ning sarnaseid hobigruppe, kus inimesed oma tegevust jagavad, leidub veelgi.

Nagu ka Andersoni intervjuust välja tuli, on teiseks suureks faktoriks olnud vajalike vahendite kättesaadavus. Caroline Kaufman, New York´is tegutsev kunstnik on kirjeldanud enda taftimise teekonna algust sarnaselt: “Ma avastas inimesed käsitaftimise enne, kui see internetis

kuulsust kogus. Kui ma alustasin, oli ressursse väga vähe ja minu masina käsiraamat oli mandariini keeles”. (Stone 2021)

Disainer Tim Eads ostis oma esimese käsitaftingu püstoli ja avastas taftimises enda jaoks äärmiselt meeldiva hobi 2018. aastal. Nüüdseks on sellest hobist arenenud enam kui kahekümne töötajaga ettevõtte (*Tuftinggun.com*), mille missiooniks on pakkuda klientidele taftimisega tegelemiseks vajalikke tööriistu, materjale ja juhiseid. (Stone 2021) Lisaks sellele pakuvad oma tooteid veel mitmed firmad nagu Tufting Europe ja Haochuan Group. Ning soovi korral saab vahendeid tellida ka Amazon’ist või Etsy’st.

2019 aastal alguse saanud COVID-19 pandeemia mõjutas maailma erinevates eluvaldkondades. Paljud inimesed veetsid rohkem aega kodus või arvuti ekraani taga ning otsisid sellega seoses uusi tegevusi, millega aega sisustada ning ärevust maandada. Taftimine mõjub meditatiivselt ja sunnib keskenduma ning olema hetkes. Lisaks sellele annab kiirelt nähtav tulemus positiivse emotsiooni. Mõned toovad käsitaftinguga tegelemist välja kui enesehoolduse vormi, teised kasutavad seda vahendina tähelepanumajandusele vastu seista. Igal juhul tuuakse välja positiivset mõju vaimsele tervisele (Stone 2021).

Seoses käsitaftingutehnoloogia laialdase kasutamisega on disainerid välja pakkunud uusi viise, kuidas seda pehmet pinda interjööri paigutada. Lisaks kõikvõimalikele põrand- ja seinavaipadele võib märgata taftitud peegliraame, dekoratiivseid seinapaneele, patju, toolikatteid, mööblit jne. Mängitakse erinevate tekstuuride ja ruumiliste ideedega. Abstraktne stiil, julged värvikooslused ja kujundid on praegu trendikad ja iseloomustavad paljude disainerite tööd, kuid neil kõigil on siiski oma äratuntav käekiri ja põnev lugu.

Brasiiliast pärit Alex Rocca jõudis filmindusest käsitaftimise juurde otsides väljundit, mis pakuks talle otsest füüsilist kontakti. Tema loodud seinavaipadest, mööblist ja peegliraamidest võib leida rikkalike värve ja katsetusi tekstuuriga (vt joonis 1). (Bahadursingh 2021)

Joonis 1. Alex Rocca seinavaip (Alex Rocca koduleht)

Eestile lähemal, Kopenhaagenis tegutseb disainiduo Anne Louise Rasmussen ja Maja Marie Halling - Röd Studio. Abstraktsetes vaipades paistab välja disainerite mängulisus, kasutatud on huvitavaid värve, kujundeid ja materjale. (Fleischer 2020; Röd Studio koduleht) Näiteks on disainerid kasutanud enda kollektsioonis ASSEMBLAGE lisaks taftitud villasele lõngale ka teisi looduslike kiude nagu hobuse ja kitse karvad (vt joonis 2) (Röd Studio koduleht).

Joonis 2. Röd Studio vaibakollektsioon ASSEMBLAGE (Röd Studio koduleht)

TSAR carpets on Austraalias tegutsev vaibafirma. Nende toodete hulgast leiab samuti huvitavaid vaipasid, mis mängivad ruumiga. 2019. aasta Rahvusvaheliste Disaini ja Arhitektuuri auhindade jagamisel silma paistnud ookeani teemaline vaip *Saltwater* (vt joonis 3) ühendab endas mitmekesiseid tekstuure, mis kutsuvad pinda katsuma. (*TSAR Carpets* koduleht)

Joonis 3. *TSAR Carpets* vaip *Saltwater*, foto: Lillie Thompson (*TSAR Carpets* koduleht)

Veel on oma põnevate disainidega silma jäänud Nadine Goepfert, Berliinis tegutsev multidistsiplinaarne disainer Nadine Goepfert. Eriti värskelt mõjub Nike'i firma Berliini peakontorile ja müügisalongile disainitud vaipade seeria "*Laces*" (vt joonis 4), mille jaoks Goepfert sai inspiratsiooni jalanõude paeltest. (Nadine Goepfert'i koduleht)

Joonis 4. Nadine Goepferti vaip seeriast *Laces* (Nadine Goepfert koduleht)

Selleks, et leida põnevaid viise, kuidas käsitaftingtehnoogia võimalusi on kasutanud, ei pea aga üldse kaugele vaatama. Annike Laigo oli Eestis esimene, kes käsitaftitud vaibad suurema publiku ette tõi ning on unikaalseid vaipu loonud alates 2000. aastast. Selle aja jooksul on ta välja tulnud mitmete silmapaistvate töödega nende seas näiteks 3D vaip *Stripe* (vt joonis 5) ja pimedas hõõguv vaip *Glowworm*. (Annike Laigo koduleht) 1999.-2000. aastal oli Laigo ka OÜ Valley disainer (Huik *et al* 2015).

Joonis 5. Annike Laigo 3D vaip *Stripe* (Annike Laigo koduleht)

Teine oluline Eestis käsitaftinguga tegelev disainer on Monika Järg, kelle studio Tekstiil Ruumis on tegutsenud juba 2002. aastast alates. Kõige laialdasemat tähelepanu on saanud disainid Pohl (vt joonis 6) ja *Woody*. Need vaibad on erilised selle poolest, et muidu neutraalse ja minimalistliku disainiga käsitaftitud pinna sisse on taktilise mõju rõhutamiseks paigutatud villapalle või puidust klotse, mis pakuvad vaibal kõndides jalataldadele massaaži. (Tekstiil Ruumis koduleht)

Joonis 6. Villapallid Monika Järgi vaibas Pohl (Tekstiil Ruumis koduleht)

Lisaks eelnimetatud autoritele väärib tähelepanu ka Heleri-Aleksandra Sitsi looming, keda võib võtta kui esimest disainerit Eestis, kes tuli välja erikujuliste vaipadega. Sitsi on samuti töötanud ettevõttes Valley ning koostöös firmaga valmis 2012. aastal Eesti Kunstiakadeemia lõputöö kollektsioon *Personal Identity* (vt joonis 7). Kolmele eelnevale disainerile lisaks vajab äramärkimist kindlasti ka Krista Leesi, kelle loomingust võib leida moodsas võtmes ootamatuid seoseid Eesti rahvuslike mustrite ja sümbolikaga.

Joonis 7. Vaip kolleksioonist *Personal Identity* (Eesti Kunstiakadeemia tekstiilidisaini blogi)

Lõputöö raames uurisin ka disaineri võimalusi Eestis oma kavandi järgi teostatud taftingvaipu tellida. Üheks võimaluseks on OÜ Valley, mis tegeleb taftitud vaipade ja vaipkatete tootmisega. Nende põhiline turg on Euroopas. Kuna Eestis teist taftingvaipade tootjat ei ole, tellivad oma vaipasid sealt mitmed Eesti disainerid nende hulgas Monika Järg (Tekstiil ruumis) ja Annike Laigo. Valley puhul toimub töö projektipõhiselt ning iga soovija saab oma disainiga vaiba tellida. Ettevõtte disainer vaatab kavandi üle ja kohandab seda vajadusel kudumiseks. Vastavalt kasutatud materjalidele, vaiba suurusele ja viimistlemises kasutatud tehnikatele määratakse vaiba hind. Autoriõigused jäävad vaiba disaini autorile.

Lisaks Valleyle on olulisel kohal Eesti firma OÜ Tekero, mis peamiselt tegeleb põrandakatete projektimüügiga äriruumidele kuid pakub ka Eesti autorite vaipasid. Viisin Tekero esindaja Aivi Vallistega meili teel läbi lühikese intervjuu (vt LISA 1). Kuna kõik

nende vaibad ei ole käsitaftitud, siis valmivad need olenevalt tehnikast lisaks Eestile ka Portugalis, Nepaalis, Poolas ja Inglismaal. Osa käsitaftitud vaipasid tehakse valmis Valleys. Tekero tootevalik on mitmekesine ning esindatud on näiteks Krista Leesi, Peeter Kuutma ja Krõõt Kukru disainid. Hiljuti lisandus Tekeroga koostööd tegevate autorite hulka ka Anu Raud (vt joonis 8) (Jürgen 2022).

Joonis 8. Anu Raud Tekeroga koostöös valminud käsitaftitud vaibaga, foto: Vallo Kruuser (Jürgen 2022)

2. SISUSTUSELEMENDI LOOMINE – PROTSESSI KIRJELDUS

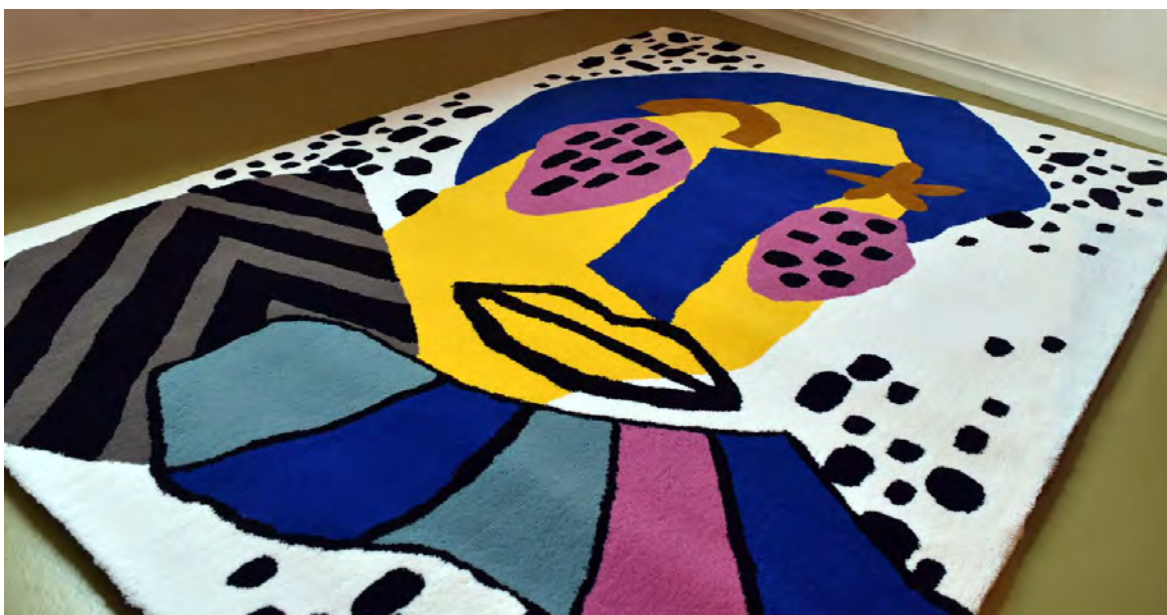
Peatükis tutvustan käsitaftitud sisustustoote loomise protsessi. Püstitasin endale lähteülesande luua käsitaftingtehnikas sisustustekstiil, mille puhul tarbija tajub käsitaftitud pinna omadusi suuremas ulatuses kui ainult sellele astudes. Tekstiili loomisel lähtusin ideest, et seda saab kasutada mitut moodi ja kasutajal on võimalik seda interjööris vastavalt vajadusele ümber paigutada. Visuaali puhul mängivad olulist rolli värvid, tekstuur ja kujundid. Sisustustekstiilidega töötades läbisin järgmised etapid, mida peatükis pikemalt lahti seletan:

- 1) katsetused materjalidega,
- 2) illustratsioonide loomine,
- 3) vaiba kavandamine,
- 4) katetused materjalidega,
- 5) erinevast materjalist kootud vaibanäidiste analüüs,
- 6) prototüübi kavandamine lähtudes materjalide analüüsist
- 7) sisustustekstiilide loomine

Pallases õppimise ajal läbisin peale kolmandat kursust kolm kuud õppepraktikat vaibatehases Valley OÜ. Praktika jooksul avanes mul võimalus avanes võimalus teha läbi kõik vaiba valmistamise etapid: disainiprotsess, materjalide valik, kudumine ja viimistlemine. Vaibadisaini idee sain Anu Samarüütel-Longi juhendamisel valminud kollaaži tehnikas moeillustratsiooni kavandist (vt joonis 9) ning õppepraktika lõpuks valmis 100% villasest lõngast vaip “Lihtsalt Maarja” mõõtudega 140 x 200 cm (vt joonis 10). Praktika järgselt tundsin, et olen leidnud enda jaoks sobiva loominguviisi millega esialgu Pallase lõputöö raames edasi töötada ning ühtlasi uurida võimalusi sama teemaga pärast kõrgkooli lõpetamist jätkata.

Joonis 9. Anu Samarütli juhendamisel valminud illustratsioon

Joonis 10. Õppepraktika ajal vaibafirmas Valley valminud käsitaftitud vaip “Lihtsalt Maarja”

Kõrgema Kunstikooli Pallas tekstiiliosakonna ja mööbliosakonna messiprojekti raames valmis 2021. aastal Kairi Palmiga koostöös mänguline moodulvaip RUUT (vt joonis 11), kus uurisime võimalusi pehme normaalise pinna sidumiseks teiste materjalidega. Projekti tulemusena valmis 16 ruudukujulisest (40 x 40 cm) moodulist koosnev mänguline vaip. Mooduli moodustab ühelt küljelt 100% villasest lõngast käsitaftitud pind, mille teisele poolele oli kinnitatud vineerist plaat. Mõlemad pooled on loodud mõeldes ajaviitmise võimalustele, pakkudes tegevust igas vanuses kasutajale. Pallase skulptuoriosakonnaga koostöös on vineeri sisse graveeritud erinevad lauamängud ning taftitud pinnal saab harrastada näiteks minigolfi. RUUT projekt oli otseselt seotud mängimisega, lõputöö projektis väljendub mängulisus veidi teises võtmes. Samuti arendan lõputöö raames edasi ideed sellest, et vaip võib olla multifunktsionaalne ning liigun abstraktsema lähenemisviisi suunas.

Joonis 11. Moodulvaip RUUT. Foto: Andrus Kannel

Enamasti kasutatakse käsitaftingut põrandavaipade valmistamiseks. Käesolev projekt sai alguse ideest tuua see soe ja pehme pind kasutajale lähemale. Otsisin võimalust, kuidas enda tootes muuta keha ja narmasvaiba kokkupuute pind suuremaks kui see on vaibal kõndides. Minu jaoks on toote puhul võrdselt olulised vorm ja visuaal. Planeerimise etapis töötasin mõlemaga paralleelselt ja püstitasin endale erinevaid ülesandeid.

Toote visuaali kujunduses lähtusin sellest, et see annaks edasi sarnast käekirja, mille olin saavutanud Anu Samarüütlil illustratsioonide kursusel Pallases õppimise ajal. Tööd alustades sain inspiratsiooni USA disaineri Alex Proba saja päeva projektist, kus ta iga päev lõi ühe graafilise postri ja postitas selle sotsiaalmeediasse, hiljem disainer on postrite põhjal kavandanud vaipasid ja teisi sisustustekstiile (Proba 2018). Arvestades lõputööks ettenähtud mahu ja töö teostamiseks võimaliku ajaga otsustasin luua kümme kollaaži tehnikas illustratsiooni. Erinevalt Probast, kes piiras enda tegevust ajaliselt ning kasutas pool tundi ühe postri jaoks päevas, ei seadnud mina endale ajalisi piire. Samuti otsustasin esialgu mitte postitada enda illustratsioone sotsiaalmeediasse.

Kollaažide loomisel ei lähtunud ma sellest, et need peaks olema käsitaftingutehnoloogias teostatavad ning ei seadnud endale teema, värvitoonide arvu või pindade suuruse osas piiranguid. Iga illustratsiooni puhul võtsin aluseks A3 formaadis valge paberi. Kollaažides kasutasin väljalõikeid ajakirjadest ja värvilisi pabereid. Valminud illustratsioonidest (vt joonis 12) valisin välja seitse (2,3,5,6,7,8,9), mis olid huvitava kompositsiooniga ning moodustasid värvigammat ja kompositsiooni arvestades ühtse terviku, kuid erinesid teineteisest siiski piisavalt palju, et pakkuda mitmekülgseid võimalusi hiljem taftitud pindade kavandamisel.

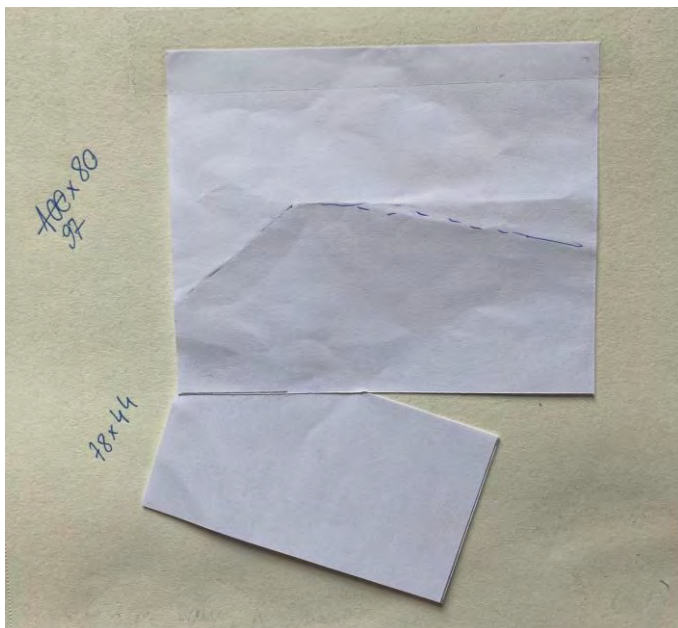

Joonis 12. Lõputöö jaoks kollaaži tehnikas valminud illustratsioonide seeria

Järgmine ülesanne keskendus sobiva vormi leidmisele. Selleks, et saada kohe võimalikult realistlik ettekujutus materjali käitumisest, kasutasin kahte erinevas mõõdus (100 x 80 cm; 78 x 44 cm) Kõrgemas Kunstikoolis Pallas taftitud vaiba proovi. Nende elementide abil katsetasin läbi võimalikud viisid, mis eesmärgil, kus ja kuidas taftitud pinda interjööris kasutada. Enda tegevust dokumenteerisin fotodel. Analüüsisides hiljem tehtud fotosid kitsendasin valikut ning keskendusin järgmises ülesandes kolmele ideele: a) (lamamis)tooli kate; b) täidetavate tunnelitega põrandavaip; c) erikujuline vaip.

Järgmises etapis katsetasin kõik kolm ideed läbi vähendatud mõõtkavas paberist makettidega (vt joonis 13). Edasi otsustasin liikuda ideega c (vt joonis 14) kuna see pakub kasutajale erinevaid võimalusi kasutada taftitud pinda mitmes erinevas funktsioonis.

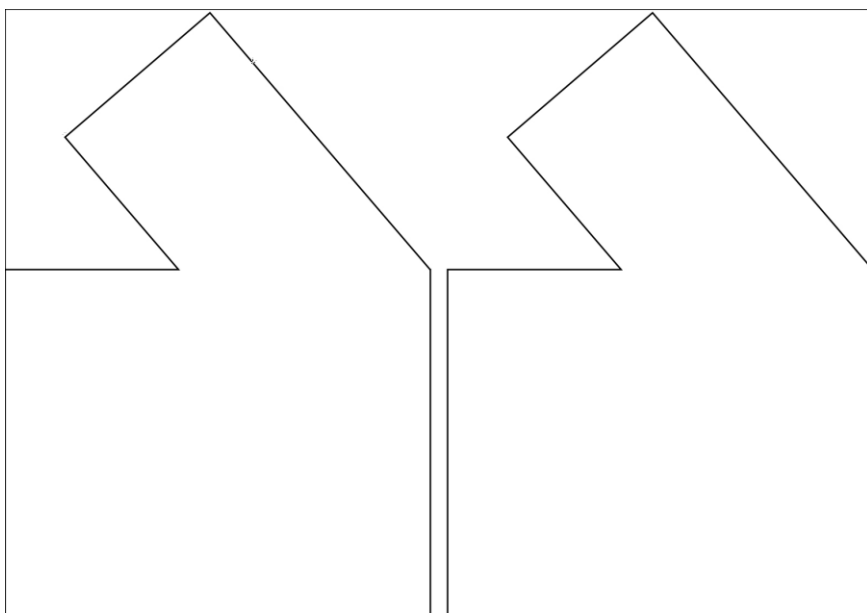
Joonis 13. Vormi leidmiseks töötasin vähendatud mõõtkavas paberist maketiga.

Joonis 14. Erikujulise vaiba idee kasvas välja sellest fotost

Seejärel oli minu eesmärgiks leida tootele parim lõikeline lahendus. Kuna kahe erineva taftitud vaiba tüki ühendamine katsetusteks oli keerukas, töötasin selles etapis tööstusliku vaibamaterjaliga pidades siiski silmas taftitud vaiba omadusi. Tööstusliku vaipkatte materjal

sarnanes taftitud pinnale painduvuse osas, erinevused seisnesid materjali raskuses ja paksuses. Lõike loomisel võtsin aluseks eelmises etapis katsetuste käigus tehtud foto (vt joonis 14). Suuruse ja proportsioonide valikul ning lõike täpsemal väljatöötamisel arvestasin ka sellega, et mul on võimalik kasutada lõputöö teostamise perioodil Valleys kudumisraami mõõtmetega 170 x 240 cm, mille kudumisalaks võib arvestada 140 x 200 cm. Selliste mõõtudega raamil oleks valituks osutunud lõikega toodet võimalik võimalik kududa kaks tükki (vt joonis 15)

Joonis 15. Lõike sobitamine taftimisraami kudumisalasse

Järgmise sammuna kasutasin varasemas etapis valitud illustratsioone ning paigutasin neid lõikele nii, et saavutada eriilmelisi abstraktseid lahendusi ning valisin sobivaima kavandi esimeste prototüüpide jaoks. Adobe Illustrator kujundusprogrammis kasutasin kadreerimise võtet abstraktsete vaibadisainide loomisel. Kadreerimisel lähtusin sellise abstraktsue astme saavutamisest, kus portreele viitavad detailid ei olnud enam äratuntavad ja sellest, et kavandis esineks erineva suuruse ja kujuga värvialasid. Igast illustratsioonist valmis 5-10 kavandit (kokku 56). Analüüsisin kavandeid ning jätsin välja need kavandid, mille kudumine oleks liialt aeganõudev või võimatu ning mis tundusid mulle kompositsiooniliselt paremini toimivat. Valikusse jäänud viimase kolme kavandis seast valisin edasi töötamiseks kaks, mis tundusid mulle eriilmelisemad (vt joonis 16).

Joonis 16. Valikusse jäänud viimase kolme kavandi seast valisin kaks äärmist

Edasiste katsetustega tegelesin Valley tehases. Kuna minu tootes erineb taftitud pinna kasutus veidi klassikalisest põrandavaibast, otsustasin alustada proovide tegemisega, et selgitada välja kõige sobivam kudumis- ja põhjamaterjali. Esimesteks katsetusteks sain kudumisraami mõõtmetega 75 x 238 cm, mille kudumisalaks arvestasin 65 x 215 cm. Otsustasin sellel pinnal kududa kolm proovi mõõtmetega 65 x 44 cm. Materjalide omadusi arvestades kaasasin katsesse järgmised lõngad: Spirit (100% Uus-Meremaa vill), Tencel (Lyocell) ja Soul (100% akrüül).

Spirit on 100% villane lõng. Kootud pind jääb pehme ja on vastupidav ning sobib kasutamiseks nii kodus keskkonnas kui ka avalikes ruumides. Valley pakub Spirit lõnga 140 erinevas värvitoonis (vt joonis 16), mis minu värviliste kavandite puhul on oluline. Võimalik on kududa aasalist (8-16mm) ja veluurset (14-20mm) pinda (vt joonis 18) ning soovi korral saab mustreid esile tuua reljeefsete lõigete ehk faasimisega (vt joonis 19).

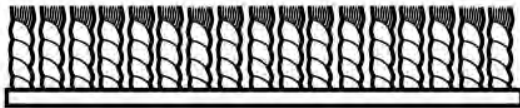

Joonis 17. Spirit lõng on Valleys saadaval 140 erinevas värvitoonis

Loop pile

Cut pile

Joonis 18. Aasaline (*loop pile*) ja veluurne (*cut pile*) pind (Intar koduleht)

Joonis 19. Reljeefsete sisselõigetega ehk faasitud vaiba pind, foto: Scott Group Studio (Knowledge Bank koduleht)

Tencel Lyocell on eukalüpti kiust toodetud keskkonnasõbralik materjal. Kootud pind jääb siidiselt pehme ja luksuslikult läikiv. Valley materjalivalikus on Tencel Lyocell esindatud 70 värvitooniga (vt joonis 19). Sarnaselt Spiritile, on võimalik kududa aasalist (10-16mm) ja veluurset (12-16mm) pinda. Tenceli puhul Valleys faasimist üldiselt ei kasutata.

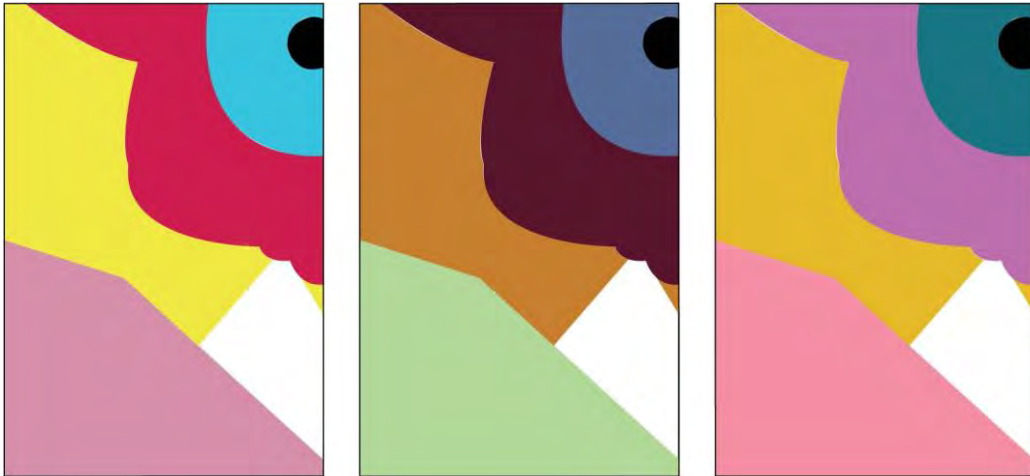
Joonis 20. Tencel lõng on Valleys saadaval 70 erinevas värvitoonis

Soul on 100% akrüülist materjal, mida Valley enam juurde ei telli ja otseselt klientidele ei paku, kuid mida laos on veel arvestatav kogus alles. Müügist läks see materjal välja eelkõige tõusnud hinna tõttu. Kootud pind jääb pehme ja kergelt läikiv. Võrreldes Spiriti ja Tenceliga on see lõng kaalult kergem. Minu töö teostamise ajal oli Valleys valikus 36 erinevat värvitooni (vt joonis 20). Võimalik on kududa aasalist (8-16mm) ja veluurset (12-18mm) pinda ning soovi korral saab mustreid esile tuua faasimisega.

Joonis 21. Soul lõng on Valleys saadaval 36 erinevas värvitoonis

Seadsin eesmärgiks kududa sama kavandi järgi tööproovid nii, et igal proovil on kasutatud ühte tüüpi lõnga, mis annab hiljem võimaluse tulemust täpsemalt analüüsida. Kasutasin proovide kudumisel erinevaid lõngakõrgusi, osa pinnast kudusin aasalisena (12-16mm *loop pile*) ning osa veluursena (14-18 *cut pile*)(vt LISA 2). Proove kavandades püüdsin värvide osas jääda võimalikult sarnaseks algse kavandiga, kuid pidin tegema teatud muudatusi lähtudes Valley's pakutavatest toonidest (vt joonis 21).

Joonis 22. Materjaliproovide kavandid vasakult: Spirit, Soul, Tencel

Kui proovitükid said valmis (vt joonis 22) analüüsisin materjalide sobivust toote jaoks. Parema ülevaate saamiseks koostasin tabeli (tabel 1).

Joonis 23. Materjaliproovid vasakult: Spirit, Soul, Tencel

Tabel 1.

Materjaliproovide võrdlus.

	Spirit	Tencel	Soul
Materjal	100% vill	Lyocell	Akrüül
Värvivalikud	140	70	36
Kasutatud värve	6	6	6
Aasaline pind	12-16mm	12-16mm	12-16mm
Veluurne pind	14-18mm	14-18mm	14-18mm
Faasimise võimalikkus	+	-	+
Läige	-	++	+
Taktiline aisting	Karedam kui teised kuid pehme, soe	Siidine, jahe	Kõige pehmem, õrnalt krudisev
Proovitükile kulunud lõnga kaal	1,36kg	1,32kg	1,5kg?
Proovitüki lõplik kaal	1,42kg	1,64kg	1,22kg
Põhi	tekstiilpõhi	kummine võrkpõhi	kummine võrkpõhi
Saadavus Valleys	+	+	saadaval laojääk
Hind	162eur/m ² +km	170eur/m ² +km	122eur/m ² +km

Olles analüüsinud erinevate materjalidega kootud proovide andmeid otsustasin toote prototüüpide taftimiseks kasutada Soul lõnga. Kuigi tegemist on sünteetilise materjaliga jääb kootud pind teiste materjalidega võrreldes pehmem ning meenutab esmapilgul villast lõnga. Kerge läige lisab luksuslikkust ning lõnga kergem kaal soodustab toote ruumis ümberpaigutamist. Piiravaks faktoriks on väike värvivalik ja fakt, et Valley seda materjali enam juurde ei telli. Sellest tulenevalt on materjalil ka odavam hind, mis ei olnud minu jaoks kindlasti aga määravaks faktoriks materjali valiku puhul.

Materjaliproovidest saadud teadmisi kasutasin lõputöös teostatavate sisustustekstiilide kavandite loomisel (vt LISA 3 ja LISA 4). Paigutasin aasalise pinna vastavalt mustrialadele

erinevatesse piirkondadesse, et järgmises etapis selle paiknemise mõju hinnata. Taftisin kahe erineva narma pikkusega ja kasutasin maksimaalset kõrguste vahet - 12mm aasaline pind ja 18mm veluurne pind, mis hiljem hõõveldati 16mm kõrguseks. Selliseid narmapikkusi kasutades lühendasin kogu kudumise protsessi märgatavalt võrreldes esimeste proovide kudumise protsessiga, kus iga aasalise pinna valmimise järgselt oli vaja see pind ka hõõveldada, enne kui sain tööga jätkata. Kudusin mõlemad vaibad järjest valmis (vt joonis 23).

Joonis 24. Käsitaftingtehnikas sisustustekstiilid taftimisraamil

3. ANALÜÜS

Selles peatükis analüüsin eraldi igat etappi, mille sisustustekstiilidega töötades läbisin ning lõputöö raames toimunud koostööd ettevõttega Valley. Toon välja sisustustekstiili tugevused ning pakun edasiarendamise võimalusi tulevikuks.

3.1 Katsetused materjalidega ja erikujuline lõige

Tööd alustasin katsetustega, et saada selget ettekujutust taftitud materjali käitumisest ning leida võimalikke kasutusviise interjööris. Kuna oma töö praktilise osa plaanisin algusest peale teostada taftingvaipade tootmisega tegelevas Eesti ettevõttes Valley, oleks olnud ideaalne, kui oleksin saanud juba esimesi katsetusi läbi viies kasutada Valleys kootud vaibanäidiseid. See oleks andnud kõige realistlikuma ettekujutuse materjali käitumisest, painduvusest ja raskusest. Kuna selliseid materjale mul võimalik kasutada ei olnud, töötasin esialgu kahe Pallases taftitud vaibaprooviga. Võrreldes valminud esemetega on Pallases taftitud ja viimistletud vaibaproovid veidi kergemini manipuleeritavad. Erinevus on tingitud taftimiskanga pingest raamil, kudumise tihedusest ja viimistlemisest, kuid see erinevus ei muutnud olulisel määral kavandatud idee toimimist (vt joonis 24).

Joonis 25. Vasakul materjalikatsetus tekstiiliosakonnas taftitud vaiba tükkidega, keskel ja paremal lõputöö käigus valminud sisustustekstiilid

Valminud sisustustekstiilide lõike väljatöötamisel tuginesin katsetuste käigus saadud kogemustele (vt joonis 24). Mängisin läbi ka abstraktsema stsenaariumi kasutades neljakandilisi postamente (vt joonis 25), et hinnata lõikest tulenevaid võimalusi taftitud tekstiili paigutamiseks interjööri. Erikujuline lõige pakub kasutajale erinevaid võimalusi interjööri "kodustamiseks", leides erinevaid kasutusviise pehme pinnaga sisustustootele. Oluline on ka toote mõju interjööri tervikuna, toote aktiivne värvivalik loob ruumis märgatava aktsendi. Kuna vaip ei ole väga suur (139 x 98 cm) ning mõõtudest tulenevalt ka väga raske, on seda lihtne ruumis ümber paigutada. Eristuv lõige mõjub põnevalt ka tasapinnalisel kasutamisel.

Joonis 26. Katsetused ruumis

3.2 Illustratsioonide loomine ja vaiba visuaali kavandamine

Materjalikatsetustega samaaegselt tegelesin illustratsioonide loomisega, mis oli minu jaoks väga nauditav osa tööprotsessist. Täitsin töö alguses võetud eesmärgi luua kümme eriilmelist illustratsiooni, mille põhjal teises etapis kavandamist jätkata. Töö käigus tundsin hetkeks küllastust seitsmenda illustratsiooni loomisel ja kaalusin piirduda valminud töödega. Otsustasin siiski täita püstitatud eesmärgi. Lõputöös teostatud sisustustekstiilide kavandid valisin hiljem just kaheksanda ja üheksandana valminud illustratsioonide fragmentidest.

Kuigi ma ei püstitanud endale kindlat teemat, valmis üheksa kollaaži, mis kujutavad portreed ning üks täisfiguur. Ühtset värvigammat enne töö alustamist ma paika ei pannud, see kujunes töö käigus. Kuigi mingil hetkel üritasin teadlikult kollaažidesse tuua ka pastelseid värve, valisin lõpuks ikkagi erksad puhtad toonid. Sellised valikud tulenesid isiklikust eelistusest. Arendasin varasemates töödes kasutatud koloriiti edasi, tuues sisse ka rohelisi toone. Kollaažides kasutasin ühevärviliste pindade kõrval ka erinevaid täpilisi, triibulisi, ruudulisi ja loomamustrilisi väljalõikeid. Et saavutada ühtset tervikut, lisasin mõnel juhul detaile musta markeriga.

Edasi töötasin seitsme kollaažiga (vaata LISA 5), mis moodustasid värvigammat ja kompositsiooni arvestades ühtse terviku, kuid erinesid teineteisest siiski piisavalt palju, et pakkuda järgmistes etappides võimalusi taftitud pindade täpsemaks kavandamiseks. Kui kollaažide loomine toimus käsitsi siis edasi töötasin arvutiga, sest see võimaldas katsetada erinevaid värvikombinatsioone ja hilisemates etappides vajadusel kohandada kavandeid Valleys kasutatavate lõngadega. Kasutades Adobe Illustrator kujundusprogrammi sain lihtsate võtetega ja lühikese ajaga luua igast illustratsioonist 5-10 lõikesse pandud kavandit (kokku 56). Lähtudes kudumise võimalikkusest ja lõputöö jaoks ettenähtud ajast jätsin välja versioonid, mida oleks olnud liiga keeruline või ajakulukas taftida. Lisaks nimetatud faktoritele mõtlesin siinkohal eesmärgile, et loodav sisustustekstiil jõuaks tulevikus tootmisesse ja müüki. Sellisel juhul on väga oluline silmas pidada kavandi keerukust ja tootmisele kuluvat aega, sest sellest oleneb otseselt lõpphind.

Töö teostamiseks valitud kavandites saavutatud abstraktsus vastas minu ootustele. Kuigi kahe valminud sisustustekstiili kavandid pärinevad erinevatest kollaažidest ja neis kasutatud

koloriit ning elemendid on erinevad, moodustavad nad minu hinnangul ühtse terviku. Visuaali kavandamine selliste võtetega sobis mulle ning kindlasti kasutan seda ka tulevikus kui soovin sarnast tulemust saavutada.

3.3 Katsetused materjalis ja materjaliproovide analüüs

Konkreetsete materjaliproovide teostamisele Valleys kulus võrdlemisi palju aega. Sama narma kõrgusega vaipade puhul toimub hõõveldamine siis, kui vaiba alumine pind on lateksiga kaetud ja vaip on taftimisraamilt eemaldatud. Kui ühes vaibas on kasutatud erineva kõrgusega narmaid, tuleb taftimist alustada kõige madalama narma kõrgusega pinnast ning seejärel see pind hõõveldada. Kuna kudiosin veluurse pinna kolme erineva kõrgusega, siis minu proovide puhul toimus kaks vahehõõveldust. Suuremate vaipade puhul pööratakse püstine raam hõõveldamise ajaks horisontaalsesse asendisse. Kuna minu proovid olid väikesed, hõõveldati neid vertikaalses asendis, nii, et vaiba tagumisel poolel hoidis üks töötaja tugevat pinda vastas ning teine tegeles teisel pool raami hõõveldamisega. Kuna tegemist on täpsemad oskusi ja füüsilist tugevust nõudva etapiga, tegelesid minu töö puhul hõõveldamisega Valleys selleks väljaõppe omandanud meistrid. Valmis proovides jäi pindade kõrguste vahe vaevumärgatav ning ei toonud suurt efekti. Kuna vahehõõveldused tähendavad rohkem tööd, tõstavad need ka toote hinda.

Kui proovide taftimise osa on lõpetatud, liigub see raami peal järgmisesse ruumi, kus järgmine kogemustega töötaja katab vaiba tagumise pinna lateksiga ning vastavalt kavandile soovitud põhja materjaliga. Selle tegevuse usaldas samuti Valley suurte kogemustega meistritele. Ühe oma proovidest lasin viimistleda tekstiilist põhjaga, teised kummist võrkpõhjaga. Viimased on kergemini manipuleeritavad, sest pind on elastsem ja võimaldab painutamist ning erinevate vormide loomist. Kui lateks ja vaiba põhi on kuivanud, toimub äärte viimistlemine. Mina kasutasin kantimist ning selles etapi teostas ise.

Toote taftimiseks otsustasin kasutada Soul lõnga (akrüül). Nagu tõin välja ka protsessi kirjelduse juures, on sellel materjalil plusse ja miinuseid. Kuigi tegemist on sünteetilise

materjaliga jääb kootud pind teiste lõngadega võrreldes pehmem ning meenutab esmapilgul villasest materjalist taftitud vaipa. Kerge läige lisab luksuslikkust ning lõnga kergem kaal soodustab toote ruumis ümberpaigutamist. Piiravaks teguriks on väike värvivalik ja fakt, et Valley seda materjali enam juurde ei telli. Sellest tulenevalt on materjalil ka odavam hind, mis ei olnud minu jaoks kindlasti ainsaks mõjutajaks materjali valikul, kuid võib olla määravaks potentsiaalsele kliendile toote soetamisel tulevikus.

3.4 Sisustustekstiilide loomine

Proovide kudumisest ja analüüsimisest saadud teadmisi kasutasin järgmises etapis ning kavandasin sisustustekstiilides veluurse pinna terve töö raames ühe kõrgusega, et lühendada protsessi ajalist pikkus. Veluurse ja aasalise pinna asukohad paigutasin vastavalt mustriks ning lähtusin sellest, et aasaline pind satuks mõlema esme puhul lõikeliselt erinevasse piirkonda. Vaipasid ruumis paigutades (vt joonis 25) jälgisin ka pindade käitumist murdumisel ja seda, kas kudumise suund on siin oluline. Võin öelda, et olulist erinevust aasalise ja veluurse pinna murdumisel ei esine ning kudumise suund olulist rolli ei mängi. Viimistlemiseks kasutasin kummist võrkpõhja, et saavutada painduvam tulemus, mis sobib paremini minu ideega pakkuda kliendile erinevaid kasutusvõimalusi. Äärte viimistlemiseks kasutasin kanti.

3.5 Koostöö ettevõttega Valley

Koostöö Valleyga sujus väga hästi ning kindlasti jätkan seda ka tulevikus. Protsessi pikkus Valleys tulenes eelkõige minu kiirusest ja osavusest taftimisel ning kuigi disainerina oleksin võinud lasta enda vaibad valmis kududa ka professionaalsel kudujal, pidasin oluliseks see osa tööst ise läbi teha, et saada võimalikult terviklik kogemus. Veel mõjutas minu tööd mitmel korral arusaadavatel põhjustel see, et pikaajaste klientide tellimused võeti esmajärjekorras ette sellistes etappides, kus mina otseselt kaasa aidata ei saanud, näiteks hõõveldamises või viimistlemises.

3.6 Järeldused

Minu loodud erikujuline käsitaftingtehnikas vaip pakub kasutajale erinevaid võimalusi taftitud pinda ruumis kasutada. Materjali paksus seab teatud piirid kuid klassikalisest põrandavaibast väiksem mõõt ning läbimõeldud lõige jätavad kasutajale mänguruumi. Toode sobib nii isiklikku kui ka ühiskondlikku ruumi (vaata LISA 6).

Lõputöö raames valmisid vaibad “M” ja “A” Soul lõngast, mille vastupidavust ja sobivust antud esemele saan hinnata alles pikema kasutamise järel. Samas on kõik vaipades esinevad materjalid Valleys igapäevases kasutuses ning vastavad sisustustekstiilide materjalidele esitatavatele nõuetele. Vajadusel saan lihtsa vaevaga muuta vaiba materjali ning kohandada selle värvitoone.

Esimese olulise edasiarenduse etapina sooviksin saada kasutaja tagasisidet tootele, et sellest lähtuvalt teha järgmisi samme disainiprotsessis. Näen kaugemas tulevikus potentsiaali luua veel erinevate kasutusvõimalustega vaipasid ning täiendada tootevalikut teistest esemetest koosneva sisustustekstiilide seeriaga.

KOKKUVÕTE

Käesoleva lõputöö eesmärk oli luua käsitaftingtehnikas sisustustekstiil ning läbi selle tuua pehme ja soe pind kasutajale lähemale nii, et kokkupuude keha ja pinna vahel on suurem kui vaibal kõndides. Minu eesmärgiks oli luua sisustustekstiil, mis annab võimaluse leida uusi viise seda ruumis kasutades.

Teoreetilises osas keskendusin narmaliste pindade kasutamisele disainimaailmas ning kirjeldasin põhjuseid, miks käsitaftingtehnikana ning selles tehnikas valminud tooted on viimastel aastatel populaarsust kogunud. Tõin välja olulisemate Eesti ja valitud välismaiste disainerite töid ning kirjeldasin, kuidas käsitaftitud pinnad ruumi omadusi ja selles viibivaid inimesi mõjutavad.

Projekti praktilises osas valmis koostöös käsitaftimisega tegeleva Eesti ettevõttega Valley kaks erikujulist vaipa, mis pakuvad kasutajale erinevaid võimalusi taftitud pinda ruumis kasutada. Materjali paksus seab teatud piirid kuid klassikalisest põrandavaibast väiksem mõõt ning läbimõeldud lõige jätavad kasutajale mänguruumi. Toode sobib nii isiklikku kui ka ühiskondlikku ruumi. Soovitud visuaali saavutasin alustades kollaaži tehnikas illustratsioonidest ning liikudes abstraktse lõpptulemuse suunas. Kuigi kahe valminud sisustustekstiili kavandid pärinevad erinevatest kollaažidest ja neis kasutatud koloriit ning elemendid on erinevad, moodustavad nad ühtse terviku.

Töö kolmandas peatükis analüüsisin põhjalikult igat etappi, mille sisustustekstiilidega töötades läbisin ning lõputöö raames toimunud edukat koostööd ettevõttega Valley. Tõin välja sisustustekstiili tugevused ning pakkusin edasiarendamise võimalusi tulevikuks.

Lõputöö teemaga plaanin edasi töötada ka pärast Pallase lõpetamist. Esimese olulise etapina sooviksin saada kasutaja tagasisidet tootele, et sellest lähtuvalt teha järgmisi samme disainiprotsessis. Edasiarendusena näen tulevikus potentsiaali luua veel erinevate kasutusvõimalustega vaipasid ning täiendada tootevalikut teistest esemetest koosneva sisustustekstiilide seeriaga.

SUMMARY

The aim of my thesis titled “Hand Tufting Technology in the Creation of Interior Textiles” was to create an interior textile using hand tufting technology, through which to bring a soft and warm fringed surface closer to the user so that the contact between the body and the surface is greater than when walking on the carpet. My goal was to create textiles that would give the user the opportunity to find new possibilities to modify the interior.

In the theoretical part of my work, I focused on the use of hand tufted surfaces in the design world and described the reasons why handtufting technology and products made in this technique have gained popularity in recent years. I highlighted the works of the most important Estonian designers and a few selected foreign designers. I also described how fringed surfaces affect the properties of the room and the people in it.

In the practical part of the project, two irregular shaped carpets were completed in a successful collaboration with Valley OÜ, the only company in Estonian engaged in hand tufting. The thickness of the hand tufted material sets certain limits, but the smaller than average size of the carpet and the well-thought-out cut leaves the user with different possibilities to use the fringed surface in the interior. The product is suitable for both personal and social space.

I achieved the desired visual by starting with the illustrations in collage technique and moving towards a more abstract result. Although the designs of the two finished hand tufted interior textiles originate from two separate illustrations, the colour and elements used in them are different, they form a matching set.

In the third chapter of the work, I analysed each stage that I went through in the design process. I pointed out the strengths of the interior textiles created and discussed opportunities for further development in the future.

My goal is to continue working on the topic of my dissertation further after graduating from Pallas University of Applied Sciences. To start with I would like to receive user feedback on the product in order to decide on the next steps of the design process. In the future I see the potential to create more carpets with different purposes and to supplement the product range with a series of interior textiles consisting of other items.

KASUTATUD ALLIKAD

Annike Laigo koduleht [WWW] <https://www.annikelaigo.com/>

Bahadursingh, N. (2021). The Dwell 24: Alex Rocca [WWW] [The Dwell 24: Alex Rocca - Dwell](#) (26.05.2022)

Becher, R., Øvrevik, J., Schwarze, P. E., Nilsen, S., Hongslo, J.K., Bakke, J.V. (2018). Do Carpets Impair Indoor Air Quality and Cause Adverse Health Outcomes: A Review [WWW] <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5858259/> (20.05.2022).

Budds, D. (2020). During COVID-19, TikTok Made It Cool to Make ... Fluffy Rugs. *Curbed NY*, 14. detsember, URL (kasutatud mai 2022) <https://www.curbed.com/2020/12/rug-tufting-tiktok-design-trend-covid-19.html?regwall-newsletter-signup=true>

Carpet institute of Australia Limited koduleht [WWW] <https://www.carpetinstitute.com.au/residential/carpet-noise-pollution-reduction/> (21.05.2022)

Cheong, C.D., Neumeister-Kemp, H.G., Dingle, P.W. (2005) Effect of Steam Cleaning Carpets on Airborne Viable Fungi and Fine Particulates in Residential Homes. [WWW] https://www.researchgate.net/publication/257201022_EFFECT_OF_STEAM_CLEANING_CARPETS_ON_AIRBORNE_VIABLE_FUNGI_AND_FINE_PARTICULATES_IN_RESIDENTIAL_HOMES (20.05.2022).

Clasper-Torch, M. (2021) The History of Punch Needle. *sisterMAG*, 27. aprill, URL (kasutatud mai 2022) <https://www.sister-mag.com/en/magazine/sistermag-no-61-may-2021/the-history-of-punch-needle/>

Fleischer, T. (2020). The Hand-tufted Carpets by Röd Studio [WWW]
[The Hand-tufted Carpets by Röd Studio – Inattendu](#) (21.02.2022)

Huik, S., Maasik, M., Ollisaar, A., Puhkan, T. (2015) Eesti tekstiilikunst 1915-2015. Eesti Tekstiilikunsti Liit. lk 146

Jürgen, M. (2022). Mis on see, mis Tallinna untsantsakaid Anu Raua juurde Viljandimaale tõmbab? *Maaleht*, 14. mai, URL (kasutatud mai 2022)
<https://maaleht.delfi.ee/artikkel/96613069/mis-on-see-mis-tallinna-untsantsakaid-anu-raua-juurde-viljandimaale-tombab>

Lobjakas, K. (2022). Ornament on vaba. *Sirp*, 8. aprill, URL (kasutatud mai 2022)
https://sirp.ee/s1-artiklid/c6-kunst/ornament-on-vaba/?fbclid=IwAR3dttwli7-ef_M0xG6nXSj-LkLF9hOx3YV8U4gvb-5GnUor-yDSw45sI44

Rasila, M. (2022). Interior decoration trends in 2022: wood, colour play and organic shapes. Design Stories [WWW]
https://www.finnishdesignshop.com/design-stories/trending/interior-decoration-trends-in-2022-wood-color-play-and-organic-shapes?gclid=Cj0KCQjwm6KUBhC3ARIsACIwxBiLjBRbd3IA4_wY03IfWKSnnQSiDyFac0LCs2YXRIMJyWHmgQctRcaAud5EALw_wcB (21.05.2022).

McNeil, S. (2016). The Thermal Properties of Wool Carpets. AgResearch Limited. New Zealand
https://www.researchgate.net/publication/298352974_The_Thermal_Properties_of_Wool_Carpets#:~:text=Abstract,used%20with%20under%2Dfloor%20heating. (20.05.2022).

Mikk, Kaidi. (2021). *Käsitafingtehnoloogia võimalused – ideest vaibani*. Kõrgem Kunstikool Pallas Tekstiiliosakond. Tartu. [Lõputöö]
<https://digiarhiiv.pallasart.ee/teos/2021/6575/kasitafingtehnoloogia-voimalused-ideest-vaibani%e2%80%af>

Nadine Goepfert koduleht [WWW] <http://nadinegoepfert.com/nike-laces-2020/>

Proba, A. (2018). Quitting My Day Job Completely Changed My Concept of "Home" – *Clever* [WWW] <https://www.architecturaldigest.com/story/how-to-become-your-own-boss-alex-proba>
(03.02.2022).

Röd Studio koduleht [WWW] [RÖD STUDIO \(roed-studio.com\)](http://roed-studio.com)

Stone, L. (2021). Meet the Makers Behind the Tufted Rug Renaissance. *Metropolis*, 9. märts, URL (kasutatud veebruar 2022)
https://metropolismag.com/products/meet-the-makers-behind-the-tufted-rug-renaissance/?fbclid=IwAR2zrT2EIhA_xKV7RaE9Vp5ma78TgayTijCMDEnKNQvh--04Ix-BcJKa670

Tasakaal algab kodust. Koduse elu uuring 2021 [WWW]
<https://www.ikea.ee/et/inspirations/ikea-uuring-kodune-elu> (20.05.2022).

The Carpet and Rug Institute koduleht. URL (kasutatud 26.05.2022) <https://carpet-rug.org/indoor-air-quality/>

The History of Hand-Tufting: From Pazyryk to Pinterest. (2018). [WWW]
<https://tuftinggun.com/blogs/info/the-history-of-hand-tufting-from-pazyryk-to-pinterest>
(24.01.2022)

Tooming, K. (2007). *Toward a Poetics of Fibre Art and Design: Aesthetic and Acoustic Qualities of Hand-tufted Materials in Interior Spatial Design*. The School of Design and Crafts H K (Högskolan för Design och Konsthantverk) at the Göteborg University. Göteborg. [Doktoritöö]

http://media.voog.com/0000/0040/2334/files/1_Kaja%20Tooming_Ph.D.%20Thesis_Toward%20a%20Poetics%20of%20Fibre%20Art%20and%20Design_2007-1.pdf

Tuft love: tactile, textured rugs that are practically 3D. (2022). *J News*, 16. mai, URL (kasutatud mai 2022)

<https://jnews.uk/tuft-love-tactile-textured-rugs-that-are-practically-3d/>

Tuft the World koduleht [WWW] <https://tuftinggun.com/>

TSAR Carpets koduleht [WWW]

<https://tsarcarpets.com/portfolio-item/saltwater-rug/>

KASUTATUD JOONISED

Joonis 1. Alex Rocca seinavaip

Alex Rocca koduleht <https://www.alexroccadesign.com/> (05.2022)

Joonis 2. Röd Studio vaibakollektsioon ASSEMBLAGE

Röd Studio koduleht

[RÖD STUDIO \(roed-studio.com\)](https://www.roed-studio.com) (05.2022)

Joonis 3. *TSAR Carpets*'i vaip *Saltwater*, foto: Lillie Thompson

TSAR Carpets koduleht

<https://tsarcarpets.com/portfolio-item/saltwater-rug/> (05.2022)

Joonis 4. Nadine Goepfert'i vaip seeriast Laces

Nadine Goepfert koduleht <http://nadinegoepfert.com/nike-laces-2020/> (05.2022)

Joonis 5. Annike Laigo 3D vaip Stripe

Annike Laigo koduleht <https://www.annikelaigo.com/> (05.2022)

Joonis 6. Villapallid Monika Järgi vaibas Pohl

Tekstiil Ruumis koduleht

<https://www.tekstiilruumis.ee/> (05.2022)

Joonis 7. Vaip kollektsioonist Personal Identity

Eesti Kunstiakadeemia tekstiilidisaini blogi

<http://estoniantextile.blogspot.com/2013/01/heleri-alexandra-sits-valley-ou.html> (05.2022)

Joonis 8. Anu Raud Tekeroga koostöös valminud käsitaftitud vaibaga, foto: Vallo Kruuser Jürgen, M. (2022). Mis on see, mis Tallinna untsantsakaid Anu Raua juurde Viljandimaale tõmbab? *Maaleht*. [WWW]

<https://maaleht.delfi.ee/artikkel/96613069/mis-on-see-mis-tallinna-untsantsakaid-anu-raua-juurde-viljandimaale-tombab> (21.05.2022).

Joonis 18. Aasaline (loop pile) ja veluurne (cut pile) pind

Intar koduleht

https://www.intar.com.au/resources/flooringtech/unit18_carpet_basics/section4_tufted_and_bonded_carpets/lesson1_carpet_construction.htm (20.05.2022)

Joonis 19. Reljeefsete sisselõigetega ehk faasitud vaiba pind, foto: Scott Group Studio

Knowledge Bank koduleht

<https://knowledgebank.materialbank.com/terms/carved-rug/> (20.05.2022)

LISA 1 Intervjuu OÜ Tekero esindaja Aivi Vallistega

1. Teie firma müüb Eesti disainerite vaipasid. Kas disainer pöördub tavaliselt ise Teie poole või vastupidi?

Jah, me müüme Eesti autorite vaipu, enamjaolt oleme ise disainerite poole pöördunud. Aga on olnud ka vastupidiseid olukordi,

2. Mil määral on disainer kaasatud vaiba valmimise protsessi?

Sõltub vaibast, Eesti autorivaipade puhul teeb tekstiilikunstnik esialgse kavandi meile ja meie leiame koos kunstnikuga tehnilised lahendused, kuidas vaip valmis kududa. Reeglina kunstnik ei valda tehnoloogiaid, seetõttu räägime me selles osas palju kaasa.

Aga see kõik on tegelikult ettevõtete lõikes väga erinev, on kohti kus tellitakse disainerilt üks kavand ja seda ühte vaipa müüakse siis mitu aastat. On firmasi, kus peaaegu iga vaiba jaoks tehakse uus originaaldisain. Et neis kõikides on see protsess väga erinev.

Disainer peaks olema ideaalmaailmas kaasatud vaiba valmimise protsessi algusest lõpuni, aga ma ei ole veel kohanud mitte ühtegi Eesti tekstiilikunstnikku või disainerit kes piisavalt palju tehnoloogiaid valdaks, et nad suudaks olla protsessis kaasas. Samuti puuduvad inimestel oskused arvutiprogramme kasutada.

3. Kuidas käib valikute tegemine ning missugused vaibad jõuavad müüki?

See on nii lai küsimus ja ma ei oska sellele üheselt vastata. Jällegi see sõltub ikka kliendist, kas tegemist on jaemüügi ketiga või sisustuspoega või ärikliendile sisustuslahendusi pakkuva firmaga.

Kui seda kuidagi lühidalt kokku võtta, siis müüki jõuab hea ja läbimõeldud disain. Ja aus vastus on see, et selliseid jõuab minuni väga väga vähe.

4. Kui tihti tulevad müüki uued disainid?

Sõltub ettevõtte tüübist, kas pakutakse rohkem originaallahendusi või tehakse seeriatootmist või masstootmist. Võib olla 2 disaini aastas või iga nädal uus disain, sõltub ärimudelitest.

5. Kus valmivad Teie müüdavad Eesti disainerite vaibad?

Erinevates ettevõtetes Portugalis, Nepaalis, Poolas, Eestis, Inglismaal. Sõltuvalt, millist vaipa vaja, selle järgi valime, kus laseme toota – ehk siis kas vaja hand-knot, hand-tuft, axminster, print, kilim, flatweave jne tehnikas vaipa. See tähendab meie töötajate jaoks ka seda, et kõiki neid tehnoloogiaid peab väga täpselt tundma, selleks et suudaks tootjale õiged joonised ette anda.

6. Kuidas on disaineri töö selles protsessis üldiselt tasustatud?

Makstakse ühekordset tasu ja ostetakse disain välja või makstakse autoritasu vastavalt läbimüügile.

LISA 2 Materjali proovide kavandid kudumiseks

Valley

AINULT ÜLE VALLEY MINU VAIBAM

Order ID:
Date:

Design: Proov 1
Size: 65 x 44 cm
Quality: Soul
Pile composition: 14-18 mm cut pile + 12-16 loop
Pile height(s): 14-18 mm cut pile + 12-16 loop
Color(s): 6
Info: 18mm cut pile hõõveldada 16mm loop-ini, 16mm cut pile hõõveldada 14 mm loop-ini, 14mm cut pile hõõveldada 12 mm loop-ini

1	2	3	4	5	6
					
AK22	AK50	AK13	AK10	AK30	AK40
18mm cut pile	16mm loop	16mm cut pile	14mm loop	14mm cut pile	12mm loop

Valley

Order ID:
Date:

Design: Proov 2
 Size: 65 x 44 cm
 Quality: Spint
 Pile composition: 100% NZ Wool
 Pile height(s): 14-18 mm cut pile + 12-16mm loop
 Color(s): 6
 Info:

1	2	3	4	5	6
32131	37231	34261	32381	36037	36348
18mm cut pile	16mm loop	16mm cut pile	14mm loop	14mm cut pile	12mm loop

18mm cut pile hõõveldada 16mm loop-ini, 16mm cut pile hõõveldada 14 mm loop-ini, 14mm cut pile hõõveldada 12 mm loop-ini

Valley

Order ID:

Date:

Design:	Proov 3						
Size:	65x 44 cm	80169	80122	80172	80150	80168	80121
Quality:	Tencel	18mm cut pile	16mm loop	16mm cut pile	14mm loop	14mm cut pile	12mm loop
Pile composition:							
Pile height(s):	14-18 mm cut pile + 12 -16 mm loop						
Color(s):	6						
Info:	18mm cut pile hõõveldada 16mm loop-ini, 16mm cut pile hõõveldada 14 mm loop-ini, 14mm cut pile hõõveldada 12 mm loop-ini						

LISA 3 Sisustustekstiilide kavandid kudumiseks, vaip "M"

Valley

AINULT ÜLE VALLEY MINU VAIBAL

Order ID:
Date: 09.05.22

Design: Maarja 1

Size: 139 x 98 cm

Quality: Soul

Pile composition:

Pile height(s): 12mm loop, 18mm cut pile

Color(s): 7

Info: 18mm cut pile hoöveldada 16mm-ni

1	2	3	4	5	6	7
						
AK22	AK50	AK13	AK10	AK42	AK40	AK52
12mm loop	18mm cut pile	18mm cut pile	18mm cut pile	18mm cut pile	12mm loop	18mm cut pile

LISA 4 Sisustustekstiilide kavandid kudumiseks, vaip "A"

Valley

AINULT ÜLE VALLEY MINU VAIBAL

Order ID:
Date: 09.05.22

Design: Maarja 2
Size: 139 x 98 cm
Quality: Soul
Pile composition: 12mm loop; 18mm cut pile
Pile height(s): 12mm loop; 18mm cut pile
Color(s): 6
Info: 18mm cut pile hõõveldada 16mm-ni

1	2	3	4	5	6
					
AK22 18mm cut pile	AK50 12mm loop	AK13 18mm cut pile	AK10 12mm loop	AK30 18mm cut pile	AK40 12mm loop

LISA 5 Kollaažid

LISA 6 Studiofotod

Fotograaf: Britta Mai Martin

Modell: Alondra Kuusik

